

Meddelanden från TELESTÖRNINGSNÄMNDEN

NR 1

2018-04-25

Utgåva 15

Information om Telestörningsnämndens verksamhet

1 Allmänt

Elsäkerhetslagen (2016:732) innehåller den sammanhållna regleringen av elsäkerheten och syftar till att främja hög elsäkerhet och minska risker för att el orsakar personskada eller sakskada.¹ Elsäkerhetslagen innehåller bl.a. bestämmelser om skyldigheter att vidta skyddsåtgärder i fråga om elektriska anläggningar (6-15 §§) och skadeståndsansvar för sådana anläggningar (28-35 §§).

Den grundläggande skyldigheten för innehavare av starkströmsanläggningar² att vidta skyddsåtgärder framgår av 6 § och innebär att den som innehar en starkströmsanläggning ska se till att det fortlöpande kontrolleras att anläggningen ger betryggande säkerhet mot personskada och sakskada och att arbete som utförs på eller i anslutning till anläggningen görs på ett sådant sätt och utförs av eller under ledning av personer med sådana kunskaper och färdigheter att betryggande säkerhet ges mot personskada och sakskada. Enligt 7 § ska innehavaren av en yngre anläggning vidta och bekosta åtgärder till skydd för redan befintliga, äldre anläggningar.³ Detta kallas för prioritetsprincipen.

I 11 § elsäkerhetslagen görs ett avsteg från prioritetsprincipen. Enligt den bestämmelsen ska innehavare av **högspänningsanläggningar** alltid svara för skyddsåtgärder i förhållande till innehavare av svagströmsanläggningar och lågspänningsanläggningar. Detta förklaras av att om det uppstår fel i en högspänningsanläggning kan skadeverkningarna bli både kraftiga och vidsträckta.⁴ Skyldigheten att svara för skyddsåtgärder träffar innehavare av högspänningsanläggningar med en spänning som överstiger 1 000 volt mellan fasledare där det vid ett enfasigt fel kan uppkomma jordslutningsström med större styrka än 500 ampere. Skyldigheten att svara för skyddsåtgärder för innehavare av högspänningsanläggningar gäller bara i förhållande till **svagströmsanläggningar**⁵ och **lågspänningsanläggningar** med en

¹ Elsäkerhetslagen trädde i kraft den 1 juli 2017.

² En starkströmsanläggning är, enligt 3 §, en elektrisk anläggning för sådan spänning, strömstyrka eller frekvens som kan vara farlig för människor eller egendom. Ordet starkström syftar inte på något särskilt antal ampere (se prop. 2015/16:163 s. 46).

³ Bestämmelsen som bara behandlar störningar och skador som uppstår genom avståndsverkan gäller inte enbart i samband med själva uppförandet utan även i framtiden (se prop. 1996/97:136 s 175).

⁴ Prop. 1996/97:136 s. 176.

⁵ Svagströmsanläggningar är inte definierade i lagen och syftar inte på något gränsvärde i volt eller ampere.

Telestörningsnämnden

Huvudmän

Svenska kraftnät
Energiföretagen Sverige
Telia Sverige AB
Trafikverket

I samarbete med

Elsäkerhetsverket

Adress

Svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Kontakt

Telefon: 010-475 80 00
E-post: tsn@svk.se
Hemsida: www.svk.se

spänning av högst 1 000 volt mellan fasledare. I förhållande till andra högspänningsanläggningar gäller alltså prioritetprincipen.⁶

1 Nämndens uppgift

Telestörningsnämnden inrättades år 1960 som ett samordnande och rådgivande organ när det gäller tillämpningar som berör förhållanden mellan innehavare av högspänningsanläggningar å ena sidan och innehavare av svagströmsanläggningar och lågspänningsanläggningar å andra sidan.

Nämnden har även till uppgift att ge rekommendationer vid tvist om ansvarsfördelning och skadestånd vid t.ex. skador pga. jordfel.

Nämndens uppgift är att presentera tillämpningar av elsäkerhetslagen när det gäller frågor av teknisk, ekonomisk och juridisk natur inom verksamhetsområdet.

Inom nämndens verksamhetsområde ligger bl.a. följande:

- > tekniska krav på skyddsåtgärder samt val mellan olika slag av åtgärder
- > teknisk och ekonomisk kontroll av nödvändiga och vidtagna åtgärder
- > fördelning av kostnader för åtgärder
- > former för anmälan av nytillkommande anläggningar
- > rapportering av inträffade jordfel

2 Nämndens arbetsätt

Ärenden tas upp antingen på nämndens eget initiativ eller efter begäran från annan.

Nämnden sammanträder cirka fyra gånger per år beroende på antal ärenden samt deras omfattning.

Nämnden är remissinstans när det gäller förslag till nya statliga föreskrifter inom området. Nämnden kan även ta eget initiativ till nya sådana föreskrifter. I nämndens uppgift ingår också att upprätta kontakt med motsvarande organ i andra länder.

Vid tvist om ansvarsfördelning och skadestånd, t.ex. pga. skador från jordfel, ska nämnden på begäran av part avge rekommendation för lösning av tvisten.

Beslut och rekommendationer från nämnden ska publiceras i Meddelanden från Telestörningsnämnden och delges myndigheter, organisationer och företag med intresse för frågor inom nämndens verksamhetsområde.

⁶ Prop. 1996/97:136 s. 177.

Meddelanden från Telestörningsnämnden publiceras även på *Telestörningsnämndens hemsida* www.svk.se.

3 Nämndens sammansättning

Huvudmän för nämnden är Svenska kraftnät, Energiföretagen Sverige, Telia Sverige AB och Trafikverket.

Svenska kraftnät, Energiföretagen Sverige och Trafikverket representerar innehavare av **högspänningsanläggningar**.

Energiföretagen Sverige och Trafikverket representerar även innehavare av **lågspänningsanläggningar**.

Telia Sverige AB och Trafikverket representerar innehavare av **svagströmsanläggningar**.

Nämnden ska ha sju ordinarie ledamöter samt en adjungerad ledamot (Elsäkerhetsverket). En av de ordinarie ledamöterna är också nämndens ordförande. Dessutom finns en sekreterare.

Ordförande och sekreterare utses av huvudmännen gemensamt. Huvudmännen har rätt att utse ersättare för ordinarie ledamot.

Telestörningsnämndens ledamöter är för närvarande

Namn	Anställd vid	Representerar
Katarina Grén	Södertörns tingsrätt	Ordförande
Wissam El Marakbi	Svenska kraftnät	Svenska kraftnät
Alija Cosic	Svenska kraftnät	Sekreterare
Johan Öckerman	Vattenfall Eldistribution AB	Energiföretagen Sverige
Matz Tapper	Energiföretagen Sverige	Energiföretagen Sverige
Per-Anders Lindeberg	Trafikverket	Trafikverket
Bo Nyström	Telia Sverige AB	Telia Sverige AB
Anders Richert	Elsäkerhetsverket	adjungerad

Nämnden får till överläggningar och utredningsarbete kalla ytterligare expertis.

4 Instruktion för Telestörningsnämnden

1. Telestörningsnämnden är ett samordnande och rådgivande organ som vid behov kan framlägga förslag till statliga föreskrifter inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska vidare arbeta för en ändamålsenlig och enhetlig tillämpning av elsäkerhetslagen.

I tvist inom nämndens verksamhetsområde ska nämnden framlägga rekommendation till lösning av tvisten.

Nämnden är även remissinstans.

Huvudmän för nämnden är Svenska kraftnät, Energiföretagen Sverige, Telia Sverige AB och Trafikverket.

2. Telestörningsnämnden har hand om frågor av teknisk, ekonomisk och juridisk natur som sammanhänger med:
 - a) skyddsåtgärder för att förebygga skada eller störning vid svagströmsanläggningar till följd av induktion eller förhöjda markpotentialer orsakade av högspänningsanläggningar
 - b) skyddsåtgärder för att förebygga skada eller störning vid lågspänningsanläggningar till följd av induktion eller förhöjda markpotentialer orsakade av högspänningsanläggningar
 - c) uppkomna skador och störningar som avses under a) och b)
3. Ärende upptas till behandling på Telestörningsnämndens eget initiativ eller på begäran från annan.

Rekommendation till lösning av tvist avges endast på begäran av part i tvisten.

4. Telestörningsnämnden ska bestå av sju ordinarie ledamöter samt en adjungerad ledamot. En av de ordinarie ledamöterna är nämndens ordförande. I nämnden finns också en sekreterare.

Nämnden får till överläggningar och utredningsarbete kalla ytterligare expertis.

5. Ledamöter utses för en tid av tre år. Sekreterarens förordnande gäller tills vidare. Ordförande och sekreterare utses av huvudmännen gemensamt.

Av övriga ledamöter utses

- en av Svenska kraftnät
- tre av Energiföretagen Sverige
- en av Trafikverket
- en av Telia Sverige AB

En adjungerad ledamot utses av Elsäkerhetsverket.

6. Omröstning förutsätter närvaro av ordföranden samt minst en ordinarie ledamot eller ersättare från varje huvudman.
7. Adjungerad ledamot får delta i diskussionen och ska på begäran få sin ståndpunkt antecknad i mötesanteckningarna.
8. Kostnader för Telestörningsnämndens verksamhet fördelas till lika delar på dess huvudmän. Arvode och kostnadsersättning utgår till ordföranden. Övriga ledamöter står för egna kostnader. Sekreteraren är tillika kassör och fakturerar huvudmännen årligen för uppkomna kostnader. Kostnadskrävande verksamhet kräver huvudmännens godkännande.

5 Kontaktuppgifter

Nämndens adress är Telestörningsnämnden c/o Wissam El Marakbi, Svenska kraftnät enligt ovan.

E-post: tsn@svk.se